

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus
Grammatico-Criticus Et Archæologicus**

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput sextum decimum. Continens regulas quasdam syntaxews

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1559>

felde. runu meotodes. bnihten adjutan. I agan me ðær ƿneamer ȝepalb. pulþer I pynne. me ðær pýre ȝelamp. ȝonne ic to hihte. agan morte. nu ic eom arceaden. ȝnam ðepe ȝcipan ȝpiht. alæbes ȝnam leohte. in ȝone laðan ham. ne mæg ic þ ȝehicgan. hu ic in ȝæm becpom. in ȝis neople ȝenip. mid rynnnum ȝah. apoþpen of ƿpopulde, o domini [Jesu] majestas! o virtutum corona! o dei [patris] potentia! o mundo! o lux diei! o jubilum dei, vel apud deum! o angelorum caterva! o celi celerum! o me miserum! quod aeterno gaudio omnino cariturus sum, quod ne vel manibus quidem cælum attingere possum, neque oculis id aspicere, & quod auribus nunquam auditurus sum melodiæ clarissimæ vocem, propterea quod vellem ex aula [coelesti] dominum, dei filium expellere, & mibi vindicare [coelestis] jubili gaudium, & gloriae imperium. Inde mihi pejus accidit quam expectarem, siquidem ex pura familia [societate] separatus sum, abjectus a luce in hanc domum abominabilem; neque possum vel cogitando fingere, quomodo in eam ingressus sum, quomodo peccatis inimicus [vel discoloris] factus, in hanc nebulosam abyssum sum dejectus, ab omnibus reprobatus. Da cƿþeo helle to Satane. La ȝu ealþor ealpe ȝorþyllebnýrre. I la ȝu opþfuma ealpa ȝæla. I la ȝu fæder ealpa ȝlymena. I la ȝu he ealþor pæpe ealle deaþer. I la opþfuma ealpe modignýrre. ȝop hƿig gedýþtlahter ȝu ȝe ȝu ðu þ ȝe þanc on þ ludeijce ȝolc ærender ȝ hƿig ȝýrne hælend ahengon. I ȝu him nænne ȝylt on n̄ oncneope. I ȝu nu þurh þ tƿyp I ȝurh Da pote hæft ealle ȝyne blýre ȝorþyld. tum inquit MORTA [Hecate] ad Satanam: o tu princeps perditionis! o auctor omnium malorum! o profugorum [apostatarum] omnium pater! o qui fuisti princeps omnis interitus! o omnis ambitionis auctor! cur præsumebas indere in mentes Judæorum, ut Jesum, quem sciebas esse innocentem, crucifigerent, quando quidem per ligneam illam crucem tuam, omnem delectationem perdidisti. Evang. Nicod. p. 17. §. xxix. Hisce quoque libet adjungere quæ F. Junius F. F. in Lexico suo v. linguarum habet in voce la. la, vocandi vox, o. hola, idem. la leo, dilecta. la hu oþt, quoties? pilt ȝu la, visne? Item interrogandi, la hu ne, nonne? la hƿilc, quis? la, en, ecce! la nota vocativi. Matth. xxxvii, 7, 5. xii, 34. xxii, 12. & deinceps. Reg. Bened. interl. in prologo, la videtur poni pro eala. Sic P. xxx, 23, habes, la hu micel, o quam magna! quanquam abundare videtur in la hƿilc, P. xxxviii, 6. La videtur aliquando esse intensivum; ita maxime sibi necessariam operam suppliciter exigentis est illud: biðde ic da la, Bed. cxxii, 13. Adstruentis, & magis affirmantis est illud: dat la pær ȝæge, Cædm. civ, 4. Optantis, vel sedulo hortantis, uton la ȝehencan, Cædm. civ, 24. Insultantis vel sarcasme exprobrantis, la ȝur beo nu on ȝæle. nolþer ær teala, Cædm. cvi, 8. Graviter dolentis, pa la pa, heu, prob dolor! Beda ii, 1. Marc. xv, 29. Cædm. ix, 16. La hƿibeþ mæg ic nu ȝleon, quo nunc fugiam! Bed. xi, 12.

Optantis: eala ȝif, o si! pa la, utinam, o si! pa la ahete ic minpa hanþa gepealb, inquit Satan in barathro vincitus jacens, Cædm. p. 9. l. 15.

Hortantis, vel Laudantis: pella pel, age, agite: uto, age, agite, agedum: do, age, agedum. ute nu, age: ut, ute nu tellan, age, dicamus. Boeth. uto apuran æt rymum cÿpƿe, exurgamus ergo tandem aliquando, Regula Benedicti interlin. ms. Cott. quæ verba versio alia Saxonica sic reddit; uto eognorþlice on ȝumne ȝiman ærtanban:

Admirantis: eala hu, o quam! Demonstrantis: heonu, eƿne, re, ecce.

Laudantis; beo bliþe, ȝebliþra ȝu, ȝylcyma, relde, euge. Eala, eala, euge, euge.

Interjectiones Gothicæ.

Vocantis, & admirantis: ƿ, o, vab. Dolentis, & execrantis seu imprecantis: ƿMI, væ.

Demonstrantis: ƿAI, ƿΛKUH, ecce.

CAPUT SEXTUM DECIMUM.

Continens regulas quasdam syntaxeas promiscue positas, cum miscellaneis quibusdam observationibus.

I. **A** Blatibus absolutè ponitur apud Anglo-Saxones: ut, ȝebigebum cneopum him to cƿð, & genu flexo dixit illi, Marc. i, 40. Sic v. 31. ȝyne hanþa ȝegniperne, apprehensâ manu ejus. De eac abþejctum ȝeonbum þinum on ȝoðe cÿneperice ȝehateð, te regem futurum extintis in veritate promittit, Bed. H. E. p. 138. Plura occurunt exempla, Matth. xvi, 4. xvii, 5. x, 1. ix, 43. Marc. xiv, 52. Matth. vi, 6. xiii, 6. Marc. xvi, 2. Sic apud Gorbos, Matth. viii, 16. ȢTΛΝΔΔΛΛΗΤΩ ΦΛΝ ȝΛΠΚΦΛΛΜΜΛ. ƿespere autem factio. ȢΛΙΨΜΛΛΙΜ ΦΛΝ ȢM, Matth. xxvii, 17. vide & comma 19. & Marc. v, 35. etiam Marc. x, 17, 46. Luc. vi, 48, vii, 24.

II. Verba

II. Verba acquisitivē posita regunt dativum: ut, *gīf hpa him rihter biddē, si quis sibi æquum postulaverit*, LL. Inæ, c. 6. Lýninges hopr-pealh re de him mæg ge-æpendian, equisō regis, qui potest ejus mandata deferre. Fōrgīf ur upe gīltar rpa rpa pe fōrgīkāb þam de ur agyltaþ: nellen ge goldhopðian eop goldhopðar on eorðan; ita apud Gothos: **ΛΕΛΕΤ ΗΝΣ-ΣΥΛ ΣΥΕ ΓΛΗ ΥΕΙΣ ΛΕΛΕΤΛΜ ΦΛΙΜ ΣΚΠΛΑΜ ΗΝΣΛΚΛΙΜ, & ΝΙ ΗΝΣ-ΔΟΓΛΙΦ ΙΖΥΙΣ ΗΝΣΑΛ ΛΝΛ ΛΙΚΦΛΙ.** soþ pel ðam de eop yfel soþ, ast Gotbi Graecisantes dicunt, **ΦΙΝΦΦΛΙΦ ΦΛΑΝΣ ΥΚΙΚΛΝΔ ΛΝΣ ΙΖΥΙΣ,** καλάς ποιεῖτε τὰς μισθίνας ὑμῶν, Matth. v, 44. buton pe gan. I ur mete bicgon and eallum ðīffrum pepede, Goth. **ΦΛ-ΤΕΙ ΥΕΙΣ ΓΛΓΓΛΝΔΛΝΣ ΒΠΓΦΛΙΜΛ ΛΛΛΛΙ ΦΙΖΛΙ ΜΛΝΛΓΕΙΝ ΜΛ-ΤΙΝΣ.** Luc. ix, 13.

III. Verba imperandi, & obsequendi regunt dativum: ut, he bebead ðam unclænan gārte, Marc. viii. Ða beat he þam unclænan gārte, Luc. viii, 29. unclænum gārtum bebýt. I hi hýrjumiaþ him, Marc. i, 27. ic bebeode eallum minum geferum, Spelm. conc. p. 396. þat hi Lode hýpan, ib. p. 514. pindar and ræ him hýrjumiaþ, Marc. i, 27. Valet hæc regula apud Gothos: ut Marc. i, 17. **ΛΗΜΛΜ ΦΛΙΜ ΗΝΗΚΛΙΝΓΛΜ ΛΝΛΒΙΠΔΙΦ. ΓΛΗ ΗΕΗΛΝΣΓΛΝΔ ΙΜΜΛ.** Verbum autem pealban regit genitivum: ut, ealðor-men pealdar hya ðeoda, principes gentibus suis dominantur, Matth. xx, 25. God æghræf pealt, Deus omnibus dominatur. Du ræderst þ du ongeate ðat te God peolde ðīffreſ middan-geaſþer. ac du ræderst þat ne mihte pitan humeta he hīf peolde, dixisti te intelligere Deum mundum gubernare; quomodo autem eum gubernaret, te non poſe scire dixisti, Boethius Aelfredi. p. 94.

IV. Verbum fylian, vel fyligean, sequi, gaudet dativo: ut, ðarf tacnu fyliaþ ðam þe ge-lyfaþ, Marc. xvi, 17. Ða jceap him fyligeaþ----ne fyligeaþ hīf uncubum, Job. x, 4, 5. Petrus fyligde ðam hælende, Job. xviii, 15. re þe folgode ðam Apoſtolum, Aelfr. de vet. Test. p. 25.

Verba 1 dandi, 2 ministrandi, 3 reddendi, 4 serviendi, 5 objurgandi, 6 vetandi, 7 favendi, 8 nuntiandi, 9 respondendi, 10 commodandi, 11 credendi, 12 judicandi, 13 gratias agendi, & 14 regendi, 15 tentandi, 16 nocendi, requirunt dativum: I. Nellan ge ryllan þat halige hundum, Matth. vii, 6. Sic apud Gothos: ut, **ΓΙΕ ΗΛΗΗΕΙΝ ΓΡΨΛ, Job. ix, 24.** II. I heo ðenode him, Marc. i, 31. Sic apud Gotb. **ΓΛΗ ΛΝΔΛΗΤΙΔΛ ΙΜ:** III. I b̄rohte þa ðpittig recyllingar to ðæra racepda ealðrum, Matth. xxvii, 3. Gotb. **ΓΛΥΛΝΔΙΔΛ ΦΛΑΝΣ ΦΚΙΝΣΤΓΗΝΣ ΣΙΛΝΒΚΙΝΔΖΕ ΓΠΔΣΛΜ, ΓΛΗ ΣΙΝΙΣΛΜ:** IV. Ne mæg nan ðeop tƿam hlaſorðum ðeopian, Luc. xvi, 13. Gotb. **ΝΙΛΙΝΣΗΝ ΦΙΥΕ ΜΛΓ ΤΥΛΙΜ ΕΚΛΑΓΛΜ ΣΚΛΛΚΙΝΩΝ:** V. Ða cibdon hīf leoñning-cnihtas ðam de hi b̄rohton, Marc. x, 13. Gotb. **ΙΦ ΦΛΙ ΣΙΠΩΝΓΣ ΙΣ ΣΡΚΝΝ ΦΛΙΜ ΒΛΙΚΛΝΔΛΜ,** vide Luc. xix, 39. VI. I ne ƿorbeode ge him, Marc. x, 14. vide & xxxviii, 39. ubi in versione Gotb. **ΓΛΗ ΥΛΚΙΔΕΩΝ ΙΜΜΛ---ΝΙ ΥΛΚΣΙΦ ΙΜΜΛ:** VII. Pilatus polbe ða ðam ƿorle geƿremian, Marc. xv, 15. Gotb. **ΙΦ ΠΕΙΛΑΤΗΣ ΥΙΛΓΑΝΔΣ ΦΙΖΛΙ ΜΛ-ΝΛΓΕΙΝ ΕΠΛΛΛΕΛΗΣΛΜ:** VIII. rpa fæder me ræde, Job. xii, 50. rpa he ƿorræc to upum fæderum, Luc. i, 55. ic ræg ðīffrum, Luc. vii, 8. Gotb. **ΣΥΛ ΣΥΕ ΚΩΔΙΔΛ ΔΗ ΛΤΤΛΜ ΗΝΣΛΚΛΙΜ. ΓΛΗ ΑΙΦΛ ΔΗ ΦΛΜΜΛ:** IX. Angrapaſt du rpa ðam b̄isceope, Job. xviii, 22. Gotb. **ΣΥΛΗ ΛΝΔΗΛΕΓΙΣ ΦΛΜΜΛ ΚΕΙΚΙΣΤΙΝ ΓΠΔ-ΓΙΝ:** X. ðeor hoc miht ƿremian iungum cilbum, Aelfr. in præf. ad gramm. Ne mæg hīt him gehelpan, Spelm. conc. p. 607. Sic apud Gothos: **ΟΛ ΛΝΚ ΒΩΤΕΙΦ ΜΑΝΝΛΛ,** hƿæt ƿremiaþ men, Marc. viii, 36. XI. Fōrhām du minum ƿorðum ne ge-lyfðerst, Luc. i, 20. Gotb. **ΔΗ ΦΕΕΙ ΝΙ ΓΛΛΛΠΥΙΔΕΣ ΥΛΝΚΔΛΜ ΜΕΙΝΛΙΜ:** XII. Du ne jcealt næfje gelice deman ðam jican and þam heanan. ðam jjeon and þam heoran. ðam ealban and ðam geongan. ðam halan and þam unhalan: demaþ him be eoppe æ. Job. xviii, 31. Legitur tamen Job. vii, 51. cƿyr̄t du demþ uje æ ænigne man. forsan mendorse. XIII. on hīf heortan he Lode ðancie ealler ðær de he him ƿorðeaþ, Spelm. conc. p. 605. Sic Gotbi: **ΛΥΙΛΙΠΔΩ ΦΗΣ, Luc. xviii, 11.** XIV. Ðat hīf ellej ne mihton manegum ge-ȝteopan, Spelm. conc. p. 390. Recan tamen, & geƿæccan R. accusativum: ut videre est Matth. ii, 6. Psal. lxvi, 4. XV. hīf fandige ge min, quid me tentatis? Matth. xxii, 18. fandode hīf, tentavit eum, Matth. xxii, 35. Nu on populde hej monnum ne depliaþ mane aþar, in hoc seculo non hominibus nocent perjuria. versiones poeticæ Cott. ad calcem Boetii A. Sax. redditii p. 154.

V. Quædam verba regunt duplicem accusativum: ut, I gedo hine rihter rýrþe, & jus ei faciat, LL. Inæ, c. 8.

VI. * Multæ sunt reciprocæ locutiones in veteri Anglo-Saxonum idiomate: ut, ðat hīf hīf gebæðun, ut orarent, Luc. xviii, 10. hīf æteopðon hīf manegum, apparuerunt multis, Matth. xxvii, 53. læpe ur ur gebidðan, doce nos orare, Luc. xi, 2. ne abræde ge eop, nolite timere, Luc. xii, 7, 31. Ða bealh he hīne, tum indignatus est, ib. xv, 28. Ða he hīne beeah, cum circumspiceret, Luc. xxi, 1. Eriȝt hīne geƿerst, Christus conquievit, conc. Spelm. p. 355. ic

* Hujusmodi phrasæ reciprocæ non sunt omni. *effes, ut te Leucadem deportares, ut ibi te plane no à Latino alienæ: ut, mibi placebat, si firmior confirmares,* M. T. C. Epist. fam. lib. xvi. ep. v.

me hýngrebe. ic me dýpte, esurivi, sitivi, Matth. xxv, 35. pē comon ur him geabme-
denne, venimus adorare eum, ib. ii, 2. he ætýpde hine, apparuit, Marc. xvi, 14. gif pite-heop
Englyc mon hine forisfactus furetur, LL. Inæ c. 23. gif hƿam
oþne ƿýþe hine bertæle, si quis in alienā provinciā lateat, LL. Inæ c. 39. Hoc sanè lo-
quendi genus à Gothis deduxere majores nostri, ut constat ex paucis hisce exemplis, quæ lite-
raturæ Gothicæ studiosi gratiâ, hic subjici: **ΦΚΛΕΣΤΕΙ ΦΠΚ.** Σάρσι, Matth. ix, 1. Job. xvi,
33. **ΓΛΥΝΔΓΑΙΝΑ ΣΙΚ,** ἵπσεψων, Marc. iv, 12. **ΓΛΥΝΕΜΙΝ ΣΙΚ,** ανάζωτα, Marc.
vii, 1. **ΕΛΙΚΚΑ ΗΛΕΛΙΦ ΣΙΚ,** πέρρα ἀπίχει, Marc. vii, 6. **ΣΚΛΑΜΛΙΦ ΣΙΚ ΜΕΙΝΑ,**
ἱπαρχεῖν με, ibid. viii, 38. **ΝΙ ΕΛΗΚΗΤΕΙΦ ΙΖΒΙΣ,** μὴ εκδημεῖθε. **ΛΕΜΙΝ ΗΛΙΔΓΑΝ**
ΣΙΚ, venerunt, ut sanarentur, Luc. vi, 18. **ΛΤΝΕΩΙΔΛ ΣΙΚ,** ηγιαν, ibid. x, 11. **ΕΚΛ-**
ΥΛΗΚΗΤΛ ΜΙΣ, ημελει, Luc. xv, 18. **ΙΔΚΕΙΓΧ ΜΙΚ,** ισενοῦ, ibid. xvii, 4. **ΝΙ ΡΓΕΙΦ**
ΙΖΒΙΣ, μὴ φεύδε, Job. vi, 20. & xii, 15. **ΛΤΛΠΓΙΔΛ ΣΙΚ ΗΕΛΙΑΣ,** ηλίας ιφάν, Luc.
ix, 8. Præter reciproca jam observata, sunt & alia hujus generis in versione Ulphilandæ, & isti-
usmodi etiamnum sunt multa in hodiernâ Gallorum lingua; ut, je me repens, penitet me: il
se trompe, fallitur: je me réjouis, lator: vous vous égarez, vagamini: il se vêt, amicitur: ils se
promenent, ambulant: ubi notandum est, verba passiva, & neutro-passiva Græcorum, & Latino-
rum, phrasibus reciprocis quandoque verti posse apud Gallos, haud fecus, ac apud Gothos: ut
Matth. vi, 29, **ΝΙΗ ΣΑΝΛΛΟΜΩΝ ΙΝ ΛΛΛΑΜΜΑ ΥΠΛΨΗ ΣΕΙΝΑΜΜΑ ΓΛ-**
ΥΛΣΙΔΛ ΣΙΚ ΣΥΕ ΛΙΝΣ ΨΙΖΕ, nec Solomon in omni gloriâ suâ cooperatus est, sicut unum
ex iis. Marc. iv, 12, **ΝΙΒΛΙ ΘΛΗ ΓΛΥΝΔΓΑΙΝΑ ΣΙΚ,** nequando convertantur. Ex
quibus constat reciprocas locutiones linguae Gallicæ esse planè Gothicismos, vel Theotiscismos, quos
Franco-Galli avitam linguam jamdiu dediscere conati, quasi inviti retinent, tanquam manifesta ori-
ginis luæ indicia. Etenim reciprocas locutiones veteribus Franci vernacula fuisse, scriptores
Franci ostendunt: ut, wonderon ich mich, je m'étonne. frequentes etiam occurunt in scriptis
Runicis, ut à doctis vocantur, veterum Islandorum, Scandicorum, & Cimbrorum; à quibus Nor-
manno-Galli originem suam trahunt; & in Islandica quoque recentiori, quæ nihil fere veteris
Runicæ, præter ipsas Runas, mutavit. Itali quoque, quos Gotha-Romanos jure meritoque vo-
mus, ut de Goth-Hispanis nihil dicam, hunc loquendi morem retinent: ut,

Verranno i Teuchi al regno di Lavinio	In regna Lavinii
..... Ma bentosto d' effervi	Dardanide venient	
Si pentiranno Annibal. Caro.	Sed non & venisse volent	AEn. vi. v. 85.
Amiam, che l Sol si muore & poi rinasce,	Amemus,
A noi sua breve luce	Soles occidere & redire posunt;	
S' afconde, e l sonno eterna notte adduce.	Nobis, quum semel occidit brevis lux,	
	Nox est perpetua una dormienda. Catull.	
Tasso Amint.		
La morte s' appressa, & il viver fugge.	Mors imminet, & vita fugit. Petrarch.	
Quién bien te hará, o se yrá, o se morirá.	Amici aut abibunt, aut interibunt.	
	La Vida de Lázaro de Torme.	
Tíempo viéne, que se arrepiénte.	Tempus veniat cum sui pániteret.	

VII. Verbum Dolian, holigean, pati, luere, regit genitivum: ut, oððe he ƿeal ðær hatþer
Dolian, aut gradu privabitur, Spelm. conc. p. 593. Dolige h̄iȝ hýðer. oððe h̄iȝ hyb-gilber,
corio [i. e. corpore] luat, vel corium redimat: scil. n̄e vapulet. ƿiȝgea Dolige h̄iȝ ƿneoter. oððe
fjætig ƿiȝlinge, liber libertate suâ privetur, aut l solidos dependito. Sed hæc locutio pro-
culdubio est elliptica, suppresso accusativo nominis æppynðlan, quod damnum, detrimentum, mul-
etam, supplicium significat, vel pite, quod pænam, muletam, supplicium etiam significat. Sic hel-
pan, auxiliari, adjuvare, regit genitivum: ut, helpaȝ min ƿpa. ic mycele ðeapfe ah. Irob ælmih-
tig helpe upe, i. e. min untrumneffe. upe untrumneffe, cod. ms. can. cap. XIX. Sunt mul-
ta id genus constructiones, ut in Græcâ, & Latinâ, sic in Anglo-Saxonica: ut Matth. xi, 3.
eapt þu he ðe to cumenne eapt, oððe pe oþþer ƿeolon abiban, in quibus certe vocibus
mihi videtur subintelligi aliud nomen, quale est cyme, vel to-cyme, adventus; ac si dice-
retur, oððe pe oþþer to-cyme ƿeolon abiban, an tu is, qui venturus, an alterius adven-
tum exspectabimus? Sic verba rogandi & appetendi Græco more requirunt genitivum rei rogatæ:
ut Matth. vii, 9, 15. gif h̄iȝ runu hine bit hlaþer, oððe gif he bit ficer, si petierit filius
suis panem, aut si petierit piscem. gif hƿa him pihter biðde, si quis sibi æquum fieri petierit, in
quibus exemplis, vox gr̄e, donum, gratia, ut opinor, subauditur. Sic apud Gothos: ut, Matth.
xxvii, 58. ΕΛΦΨΙΣ ΛΕΙΚΙΣ, perit corpus. ΕΛΝ * ΦΙΣ ΓΛΙΚΝΕΙΦ, dominus hunc deside-
rat, Luc. xix, 31. ΕΚΕHNΝ ΙΝΛ + ΦΙΖΣ ΓΛΩΝΚΩΝΣ, interrogaverunt eum parabolam,
Marc. vi, 10. ΔΝ ΛΝΣΤΩΝ ΙΖΣ, ad concupiscendum eam, Matth. v, 28. Sic onbitan,

* Subintellige in hoc loco operam. + Subaudire potes h̄ic sensum, mentem, significationem.
delibare,

delibare, degustare, postulat genitivum per ellipsis *r̄s dæl*, pars, portio, hæc, quid, hƿon, vel hƿondæl, paululum, vel istiusmodi: ut, *ðæt nænig man naner mete* onbitæ, ut *nemo cibum deguster*. *ðær ** pines onbýrðe, gustabat vinum, Joh. ii, 9. Sic apud Goth. ut Marc. ix, 9. **ΦΛΙΣΕ NI KΛΑNSCANDA AΛPΦΛNS**, qui non gustabant mortem. Sic quoque verbum *ȝemiltjan*, misereri, quandoque regit genitivum per ellipsis alicujus nominis, quod *ærumnam*, vel *conditionem* significat: ut Marc. ix, 22. upe *ȝemiltro*, nostrī misertus, i. e. *conditionem*, vel *ærumnam nostrī misertus*: alias autem regit dativum, ut Matth. xviii, 33. hu ne *ȝebýrhebe* he *ȝemiltjan* ðinum efenheopum. Irod ælmihtig ur eallum *ȝemiltige*, Spelm. conc. pag. 560. *ȝemiltja* me *ȝinfullum*, id. p. 599. Hisce addas, *týrige*an, concedere: ut, piht *if* *ðat* *pneorta* *ȝehpile* *fulluhter* *I* *repixter* *týrige*. *rona* *ƿpa* man *ȝynne*, i. e. *fulluhter* *I* *repixter* *ȝynne*. Sic etiam *æt-hƿin*, *tangere*, quandoque regit genitivum per ellipsis: ut Job. xx, 17. ne *æt-hƿin* *ðu* *man*. ubi subintelligi videtur hice, vel lichama, *corpus*, *fimbria*. alibi autem regulariter, ut verbum transitivum, regit accusativum: ut in Marc. xxx, 31. Luc. vii, 14, & v, 13. Sic etiam cepan, *curare*, per ellipsis *r̄s ðing*, vel id genus nominis, quod *ƿaȝmuȝ*, rem, vel *negotium* significat, regit genitivum: ut, he *ȝleamer* cept, meditabatur *fugam*. he cept popullicpe he *ȝunge*, *curavit mundanam gloriam*. De æniger cƿixtendome cepaþ on heoþa liþe, *Ælfric.* de nov. test. Sic quoque *ætjacan*, *negare*, regit genitivum per ellipsis *r̄s laje*, vel istiusmodi nominis, in Luc. xx, 27. *ða ætjacaþ þær ærixtær*, qui negant esse resurrectionem. Sic in Matth. xxvi, 34, 35. *ðriþa* *ðu* *píræct* min. Marc. xiv, 31. ne *ætjace* ic ðin; in quibus exemplis, subintelligi videtur aliquod nomen *causam*, vel *notitiam* significans, ut mihi suggerit locus iste Luc. xxii, 57. *ða ætroc* he, and cƿæþ. eala pír. ne LAN ic hine. Ast ubi sensus non est ellipticus, hæc verba, utpote verè transitiva, requirunt accusativum, uti videre est Matth. x, 33. & xvi, 24. vide reg. 14.

VIII. Verba infinitivi modi accusativum ante se statuunt: ut Luc. xxiv, 39. *ȝart næfþ flærc* and ban. *ƿpa* *ȝe* *ȝeþeoþ* me habban. *spiritus carnem*, & offa non habet, sicut me habere videtis. vers. 23. *ða recȝaþ* *hyne libban*, qui dicunt eum vivere. Apud Anglo-Saxones (ut & apud Franco-Theotisicos) pronomen tertiae personæ verbis transitivis, & neutris per pleonasnum eleganter, & quasi acquisitive, postponitur: ut, *ȝeptron* him *ða eartan*, *tum ab oriente discesserunt*, Cædm. xxxvii, 9. *ȝepat* him *ða mid cnorle oþep* Laldea folc *ȝæðer* Abrahamer, *tum pater Abrabamus cum prole sua transiit ultra Chaldeos*, xxxviii, 25. *ða* re eadiga beplat pinc oþep exle, *I* him *ðær* nom *ȝeþeah unfeor þanon* ænne *ȝtanban*, *tum beatus vir [Abrabamus]* respexit, ibique vidit non procul stantem arietem, lxiii, 1. *ðon gedon batpa* and him oft betuh *ȝnoƿn* popð *ȝengdon*, *Iodeþ* him onðƿedon, dolebant ambo, & mutuas lamentationes multiplicabant a Deo metuentes, xix, 9. Ongunnon him *ða býtlian*. *I* heoþa buph *ƿærjan*, *tum ædificare* cas perunt, & urbes excitare, xli, 23. *ðat* me *if* *ȝonȝa mært* *þ* Adam *ȝreal* minne *ȝtƿonglican* *ȝtol* behealðan, *ƿeran* him on *ȝynne*, *id maximè me vexat*, quod *Adamus solium meum eximium aspecturus est*, & in beatitudine mansurus, ix, 14. *ic hæbbe* me *ƿærtn* geleafan up to *ðam* ælmihtigan Gode, firmissime Deo omnipotenti confido, xiii, 25. Sic, *ðu* meaht he *ȝonþrajan*, facebas hinc, ibid.

IX. Apud Gothos nomina partitiva, aut partitivè posita, & certa numeralia postulant genitivum: ut, **SΝΜΛΙ ΕΛΚΕΙΣΛΙΕ**, Luc. xix, 39. **ΘΛΚГЛММЕНН НЛВЛДЛНС** ГІВЛДЛ, v. 26. **ИН СΝМЛММЛ АЛГЕ ԾЛНЛІЗЕ**, Luc. xx, 1. **ΘЛКГІС** **ФІЗЕ** ҮЛІКФІФ ԱԵՆՏ, v. 33. **АЛГЕ ԷԼДҮՐԿՏԻՐՈՆՏ**, Marc. i, 13. **МЛНЛГЛІ** **ФІ-** ЗЕ **ՏИՐՆԵ** Ի⁸S, Job. vi, 60. **ԱՆՎԱԿ** **ՏИՐՆԵ**, Matth. viii, 21. **ԼИННН** **ԼԵ-** ԿԵ, Marc. xiii, 20. **NIՃINSHNN** **ИСТ** **ФІЗЕ** **ԱՒԼԵՏԼДЛНС**, Luc. xviii, 29. **ԾЛН** **ИН** **ՓХЕІ** **ԿԼНКՐԵ** **ГԼГЛІФ**, ib. x, 8. **NI ՎԼИՒԵ** **ԼИՆХНН**, ib. v, 19. **ԱԼԼ** **ԿԼՐՄԵ** **ՐՃԱԼІԶԵ**, Matth. vii, 17. **ԹԼКГІЗНН** **ԿԼՐՄԵ**, Luc. vi, 44. **ՕՂՆН** **ՐՈՄԼԿՈՆԴԼІЗԵ**, ib. ii, 23. vide ulterius Job. xviii, 29. Marc. ix, 49. Luc. vii, 41. Job. xv, 2. Luc. xvi, 19. & v, 12, 17. & vi, 30. **ՏՎԼНՏ** **ՏИՐՆԵ** **ՏԵԻՆԼІЗԵ**, Luc. vii, 19. Non raro occurunt similes locutiones apud Cædm. ut, engla sum ufan cýgde, p. 62. l. 16. eadigna gehpam, p. 63. l. 8.

X. Superlativa cum Latinè exponuntur per è, ex, aut inter, genitivum sibi adsciscunt: ut, **ԱԼԼԱԼІЗԵ** **ՐԿԱՏ** **ՄԱԻՏ**, omnium olerum maximum, Marc. iv, 32. **MINNIST** **Ա-** **ԼԼԱԼІЗԵ** **ԷԿԼԻՎ**, omnium seminum minimum, v. 31. vide Marc. ix, 35. & xii, 28. Sic apud Anglo-Saxones, ealþa pýpta mært. ealþa *ȝæda læst*.

XI. Comparativa cum Latinè exponuntur per quam, & Anglo-Saxonice per donne, ablativum adsciscunt: ut, **ՄЛНЛГЛІМ** **ՏՊԱԿՅԱ** **ԵԼՏԻԶԼԱ** **ՏԻՐՆ** **ՑՆՏ**, multis paſseribus meliores estis vos, Matth. x, 31. **ՄЛНЛГІЗ** **ԱԿԼՈՒԵՏԼՈ**, majus prophet. **ՄԼ-** **ՆԼГІЗ** **ИСТ** **ԱԼԼԱԼІՄ** **ՓԼԻ** **ԱԼԼԵԿՈՒՆՏԻ**, majus est omnibus holocaustis, Marc. xii, 33. Anglo-Saxones hunc sensum nunc per conjunctionem donne & nominativum exprimunt, nunc verò per ablativum: ut, *ȝint* *ȝeljan* donne manega ȝpeaƿpan. *if* mape eallum onȝæð-

* Subaudienda est aliqua vox in hoc loco, qualis est calic, poculum, aut ejusmodi.

nūrrum, *Luc. vii.*, 28. **ΜΑΙΖΑ** ἡχανη φλμμλ ሳლուցλандин --- MINNI-
ΣΛ İMMΛ --- ΜΑΙΖА İMMΛ.

XII. Interrogativum **ΩΛ** genitivum postulat: ut, **ΩΛ ΠΥΛΙΣ**, quid mali? *Marc. xv.*, 14. **ΩΛ ΥΛΟΚΔΕ**, quid est hoc verbum, *Luc. iv.*, 36. **ΩΛ ΛΛΟΝГ**, quid mercedis, *ibid. vi.*, 32, 33. **ΩΛ ΤΛИКНГ**, *Job. vi.*, 30.

XIII. Legitur Nominativus absolute positus: **СЛН УЛНКФЛНС** ሳλгс ГАТИАС, *услышиш ивнгиз*, *Marc. vi.*, 21. Post ablativum absolute positum occurrit immediatè nominativus absolute positus, *Luc. iii.*, 1. **КЛГИЧНДИН** ПИНТЛН ПЕИЛАТЛН ин-
длла, **СЛН ЕДНККЛГИНГЛ** ФИС ГЛЛЕСЛЛЛАС НЕКХДЕС. **ЕИЛППАН-**
зни флан БКХФКС ИС ЕДНККЛГИНГЛ ФИС ИТПКЛЛАС, tetrarcha autem ga-
lilæe Herode, Philippo autem fratre ejus tetrarcha Ituræa. Legitur etiam accusativus absolute
positus, *Matth. vi.*, 3. *ИФ ФИК ТЛНГЛДЛН АКМЛИХН*, *оъ дѣ тиаитъ* *эленическимъ*. Sic
Marc. v., 18. **СЛН ИНГЛГГЛДЛН ИНЛ ИН СКИП**, *и* *ицаръ* *автъ* *еъ* *и* *тѣоъ*. Sic
ib. vi., 22. **СЛН АТГЛГГЛДЕИН ИНЛ АЛНТЛК НЕКХДИЛДИНС**. **СЛН**
ПЛНСГЛДЕИН. **СЛН ГЛЛЕСЛЛДЕИН НЕКХДАЛ**:

XIV. Multa etiam verba apud Gothos per ellipsis genitivo gaudent: ut, **ИЛПЛН**, adju-
vare, *Marc. ix.*, 22, 24. **ИЛБЛН**, *ib. iv.*, 5. **БЛЕСИФЛН**, relinquere, *Luc. xx.*, 31. **БЕI-**
ДЛН, expectare, *Matth. xi.*, 3. *Marc. xv.*, 43. **ЕКЛННЛН**, interrogare, requirit gen. rei
quæsitæ: ut **ЕКЛННЛН** *ИЗВИС АНИС УЛНКДАС*, *Luc. xx.*, 3. **ФЛПКБЛН**, indigere,
Matth. ix., 12. *Marc. xiv.*, 63. *Luc. ix.*, 11. **ГЛМННЛН**, meminisse, *Luc. i.*, 72. **НСЛЕI-**
ФЛН, transire, *Marc. iv.*, 35. **ГЛФЛНЛН**, capere, *Luc. xx.*, 20. **НИМЛН**, capere, *Marc.*
xii., 2. **ГКЕИПЛН**, prehendere, *ib. xiv.*, 51. **НСҮЕНГЛН**, sperare, *Luc. vi.*, 35. Simplex
tamen **ҮЕНГЛН** regit accusat. *Luc. vii.*, 19, 20. Item verba sensus: ut, **КЛНСГЛН**, gusta-
re, *Luc. xiv.*, 24. *Marc. ix.*, 1. **СИЛА АЛЕИКСЛН**, admirari, *Luc. xx.*, 26.

XV. Verba hæc sequentia regunt dativum vel ablativum: **ВЛДСЛН**, orare, *Matth. vi.*, 6.
ГЛЛПКЛН, claudere, *ib.* **ГИЕЛН**, dare, *ib.* v. 12. **ЛЕЛСТЛН**, remittere, *ibid.* **АТ-**
ТЕКЛН, tangere, cap. viii., 3, 15. **НЕХЛНСГЛН**, obedire. **АНДЛНСГЛН**, idem.
ГЛМХТСЛН, obviare ire. **НСУИМЛН**, occidere. **ЕКЛНСТСЛН**, perdere. Sic **НСУИ-**
СЛН, *Marc. xi.*, 18. **АНДЛНТЛН**, confiteri. **АНДЛНПДЛН**, præcipere. **ЕЛНКВИ-**
ДЛН, præcipere. **АТУЛКПЛН**, projicere. **ГЛОРТСЛН**, obiungare. **УИЛН**, observare,
custodire. **ГЛСАКЛН**, corripere. **НЕБКИЛН**, irritum facere, spernere. **УЛКГЛН**, prohibe-
re. **БЛЕСИФЛН**, relinquere. **СКЛДЛН**, separare. **СЛКЛН**, arguere, increpare. **ЕКЛ-**
ФЛН, scire, cognoscere. **ГЛФЛНГЛН**, dominari. **ГЛУЛЛДЛН**, dominari, habere vel
exercere potestatem. **КПКГЛН**, osculari. **ИДҮЕИТСЛН**, exprobrare. **ГЛСКЛФСЛН**, no-
cere. **ГЛНХКИНХН**, mæchari. **ГЛНХКИНХДЛН** *ИЗЛ ИН ИЛКТИН СЕИНЛММЛ*,
sed hic ante *ИЗЛ*, міф videtur subintelligi. **ИЛНСГЛН**, audire. **ЕПЛАЛЕЛНСГЛН**.
Marc. xv., 15. **НСЛНПБСЛН**, permittere, licentiam dare. **ЕКЛНСМЛН**, consumere. **ЛЕ-**
СИФЛН, renuntiare. **ЕКЛНСЛН**, perdere. **ЕКЛНСТЛН**, remittere. **АГИЛНПДЛН**,
gratias agere. **НСАГЛДЛН**, supplicare. **ГЛЛНПЕСЛН**, credere. **НСҮЛКПЛН**, ejicere.
НСФКИПЛН, molestum esse. * **НСДКЕИВЛН**, ejicere. **НЕЛКСКЛДСЛН**, obumbrare.
НСИЛУЛНКДГЛН, maledicere. **ГЛФЛНЛНЛН**, amplecti. **ФИПФСЛН**, benedicere. **КЕI-**
КИХН, gubernare. **АЕУЛКПЛН**, abjecere. **СТКЛУЛН**, sternere. **УЛЛЛТЛНГЛН**,
benefacere.

XVI. Cum adjectivum vel pronomen refertur ad duas personas, quarum altera est masculini,
altera foeminini generis & singularis numeri, adjectivum istud, vel pronomen apud Gothos po-
nitur in neutro genere & plurali numero: ut, *Luc. i.*, 5, 6. **ЗАКАКИАС**, **СЛН УЕИНС**
ИС АЛЕСИЛБЛІФ --- **УЕСННН** флан **ГЛКЛНТЛВА**. --- **ГЛГГЛДРНЛ**
ИН АЛЛЛМ АНДЛНСНМ **ЕАНІНС** **ННУЛНЛ**. verbum verbo: *Zacharias*, & uxor
ejus *Elizabeth* --- erant autem justa ambo, & incidentia in omnibus mandatis Domini inculpatæ.
Sic *Luc. ii.*, 43, 44. **НІ УІССЕДЛН** *ИХСЕ*, **СЛН АЛФЕІ** ИС **ННГСЛНДРНЛ** ИН
ГЛСИНФСЛН ИНЛ **УІСЛН**, non cognoverunt *Joseph* & mater ejus, existimantia illum esse
in comitatu. Sic v. 45. **СЛН НІ КІГІТЛНДРНЛ**, & non invenientia. v. 48. **СЛН СЛ-**
АТТЛФЕІНС (*inquit* mater *Jesu*) **СЛН ИК УІННЛНДРНЛ** **СРКІДЕДНМ** фик,
ecce pater tuus, & ego dolentia quærebamus te. v. 50. **СЛН ИСЛ НІ ЕКХФН** флан
УЛНКДЛН, & ipsa non intellexerunt verbum istud.

XVII. **СЛН**, conjunctio copulativa in *Luc. cap. vii.*, 21, copulat dissimiles casus: **ГЛ-**
ИЛІЛДЛ **МЛНЛГЛНС** АЕ **СЛНТЛМ**. **СЛН СЛЛНМ**. **СЛН АЛМЛНЕ** **ПЫ-**
ЛЛІЗЕ: *Luc. viii.*, 2. **УЕСНН ГЛЛЕКИНХДС** АЛМЛНЕ **ИСВІЛЛІЗЕ** **СЛН**
СЛНТЛМ. **АИ** **СЕКЛН** фик **СЛН МЕНХФС** **СЛНС**, *Luc. vi.*, 25. Sed ambæ
hæ locutiones pro *ellipticis* potius sunt habendæ, utpote in quibus subintelligi videtur vox ali-
qua in ablativo casu, per quam *иегиз* significatur, à qua dependere **АЛМЛНЕ** videtur.

XVIII. Verba composita regunt casus suarum præpositionum in utrâque lingua: **И** eallum

* Regit accusativum, *Marc. ix.*, 28. **НСДКЕІВЛНДЛН** **АЛЛЛНС** **НТ**, ejiciens omnes.

hit populum p̄ib̄r̄p̄don, and p̄ib̄p̄nnon, & cunctis, quae dicebat, contradicebant, & oppugnabant. Da æfterhyligde þam dñihtneþeƿe Luhbeþhte re appurþa ƿeƿe Æþelpold, successit autem viro domini Cutberto vir venerabilis Æthelwoldus, Bed. H. E. p. 367. ἈΓΓΙΛΩΣ

ΕΛΑΝΙΝΣ ΛΑΛΙΔΑΜ ΙΝΣ. ΚΛΗ γνλφης ΕΛΑΝΙΝΣ ΒΙΣΚΛΙΝ ΙΝΣ. Luc. II, 9.

XIX. Amant Anglo-Saxonē substantivum ponere inter duo adjectiva cum eo concordantia in casu, genere, & numero: ut, na lær on eorhlicne ƿraetƿraetnyſſe and ȝepitendne, non in terrenis, & caducis ornamentiſ. ȝær ƿopelogenan manneſ, and ȝenihēpedan, perditis illius, & damnati hominiſ, Bed. H. E. p. 222, 224. Orpio re cyning ȝrimme heþunge and unaræf nendlice ȝropade, Rex Oswio acerbas, & intolerabiles irruptiones paſſus est, p. 229. pær he re cyning in da tib becumen on ƿpa mycle luſan ȝæpe Romanicā cypicean ȝeretnyſſe, and ȝæpe apoteſolican, rex eo tempore, tanto tenebatur amore institutionis Romana, & apostolicæ ecclesiæ.

Verbum ȝepitan, decedere, discedere, tranſtre, abire, eleganter & aliquando per pleonasium præponitur in constructione aliis verbis in infinitivo positiſ, & præcipue verbiſ cognatae significationis: ut, ȝepiton him da eartan æhta læban, tum ab oriente discedentes bona ſecum ferent. Sic, ȝepat him daat mid cnorle oþen Lalbea-pole ƿepan mid ƿeƿme ƿæðep Abrahameſ, tum pater Abrahamus cum prole ſua, & bonis diſceſſit ex Chaldeis. Sic, him da Abrahameſ ȝepat æhta læban. Sic etiam, him ha ȝyt ȝepat Abrahameſ eartan eagum plitan on land-cýrt.

Notandum etiam eſt eundem uſum verbi doen, vel don, agere, facere, olim apud Anglo-Saxonē fuifſe, qui nunc obtinet apud Anglos, ut, Marc. VIII, 6. ubi hæc verba, & dabat diſcipulis, ut apponenter; & apposuerunt turbæ, ſic vertuntur; and realde hit leofning-cnihtum þiſg ȝoropan hym ajetton, and hiſ ƿpa dydon; Anglice, and he gave to his diſciples, that they ſhould ſet before them, and they did ſo. Quemadmodum enim moſ apud Gollos obtinuit utendi pronominibus celui, & celle, ad tollendam nominum in eadem ſententia repetitionem; ſic Anglo-Saxonē, & Franco-Theotisci, ad evitandam verborum repetitionem, in eodem membro orationis, invenerunt haud diſparem uſum verbi don, nec mihiſ elegantem; quo ejusdem verbi in una periodo concurſus, tanquam ſcopulus evitatur: ut, in iſta Eva ad Adamum: Du meaht hit me piton. pine min Adam. popdum ȝinum. hit de þeah p̄ypr ne mæg on þinu [ȝinum] hyge hneopan. Donne hit me æt heortan deð, mi dilecte Adame, me jure meritoque poſſis verbiſ tuis increpare, eis te non magis in animo tuo bujus facinoris, quam me animitus peneate, Cædm. XX, 19. Anglice autem ſic: My dear Adami, you may well chide me, though in your ſoule you cannot repent more of this deð, than I from my heart do. Notandum autem eſt iſtiuſmodi phraſes eſſe ellipticas, ut conſtat ex eo, quod ſequitur: hƿæt eaſ re bƿoc. ȝeah he ſuīþe of hiſ niht-nyne. ȝonne þær micel ȝtan pealpiende of þam heahan munte on innan-pealþ. ȝ hine toðælf. ȝ him hiſ niht-nyneſ p̄iȝtent. ſua doþ nu da heortpo ȝinpe ȝedreþedneſſe p̄iȝtantan minum leohtum lapum, porro quemadmodum in torrentem juſto ſuo alveo tumentem, īgens ſaxum: ei ſumma rupi ſolutum volvit, eumque diuidens recto illius curſu reſiſtit; ſic tenebrae perturbati animi tui noſtræ doctrinæ claritati obſtant, Boeth. p. 9.

XX. Affectant Anglo-Saxonē iſtiuſmodi phraſes, in quibūs retrahitur præpositio à nomine vel pronomine, cui præponi debet per ordinem constructionis, verbo in fine orationis adjungere: ut, oþen ealle da ſcipe he he on ſcipe, pro oþen ealle ha ſcipe on de he ſcipe, per totam diæcſim, in qua penitentias injungit: Liob ƿpa ȝedemaþ ur. ƿpa pe hepe demaþ þam de pe on eorhan dom oþen agan, pro þam oþen he pe on eorhan dom agan, Cod. Canonum ms. Sic, ȝ ealle hipe men de hipe mid polbon, pro ȝ ealle hipe men he mid hipe polbon, Supplem. ms. ad chron. Sax.

XXI. iſT non raro apud Mæſo-Gothos ſubintelligitur: ut, ΟΛΝ ΑΓΓΥΝ ΦΛΤΛ ΔΛΝΚ, quam anguſta (eſt) porta, Matth. VII, 14. ΦΛΤΛ ΚΙΛΖ ΟΛΝ ΦΙΛΗ, quantæ (ſunt) illæ tenebrae? ib. VI, 23.

XXII. Mæſo-Gothi modum ſubjunctivum eleganter reddunt per particiپum: ut, ΜΑΝΝΑ VISANDAS, homo cum ſis, Italice, effendo huomo, Joh. X, 33. VISANDAS IN ȦLLYGINIM, cum eſſet in tormentis, Italice, effendo in tormenti, Luc. XVI, 33.

XXIII. Verbum ſaþe ab AT præpoſitione diuellitur: AT iſT ASANS, adeſt meſſis. ΝΕΤΚΑ AT ΦΙΛΗ ΜΛΝΑΓΛΙ ΜΛΝΑΓΕΙΝ VISANDAEGIN, iterum cum multa turba adeſſet. Tmelios iſtiuſ, quæ particula AT à verbo ſuo avellitur, innumera paſſim exempla occurruunt in argenteo codice, quæ attentus Lector per ſe, facillime poterit obſervare: ut in Matth. VIII, 16. ubi AT debet ſeparari ab ANDANALITCA.

XXIV. ΛΛND postpoſitum adverbiis aut nominibus videtur (ut obſervat Junius) comparaſionem inſinuare: ut in SYLLANDA, Job. XIV, 9. Matth. VIII, 10. Luc. VII, 9. ΣΛΜΛΛND, Luc. VI, 34. ΣΠΡΓΛΛND, Luc. XIV, 51. Marc. XVI, 15.

ΕΛΦS, vel ΕΛΔS, in compositione nominibus postpoſitum ſignificat ſummam rei totius diſpositionem, procurationem, curam: ut in HNDAΕΛΔS, centurio. ΦΗΣΗΝΔΕΛΦS, tribunus. ΒΚΗΦΕΛΦS, ſponsus. SYNΔΓΓΕΛΔS, archiſynagogus.

XXV. ΥΛΙΚΦ, vel ΥΛΙΚΦS, in compositione postpoſitum vocibus respondet Latino verſus, contra. Hinc Anglo-Saxonibus eartpeab, pertpeab, orientem, occidentem verſus. Angli ſimiſter eastward, westward dicunt, ut & forward, backward, upward, downward.